

BERGS OLJEHAMN; NAVET I MÄLARDALENS DRIVMEDELSFÖRSÄLJNING

Bergs Oljehamn anlades under åren 1958-1962 och är idag en viktig oljehamn i Stockholm/Mälardalsregionen. Där lastas cirka 1 300 000 kubikmeter oljeprodukter ut varje år, framförallt olika typer av drivmedel. Bergs har teknisk kapacitet för att hantera väsentligt större volymer. Bergs Oljehamn ägs och drivs av Svenska Statoil AB.

Bergs Oljehamn bedöms enligt en oberoende utredning som behandlade de miljömässiga, tekniska, säkerhetsmässiga och ekonomiska effekterna av olika alternativ för Stockholmsregionens försörjning med oljeprodukter ha "en kritisk roll" för försörjningen av regionen. Dessutom är Bergs ett viktigt bunkringsalternativ för färjetrafiken från Stockholm och härutöver svarar Bergs för skärgårdsleveranser.

Den flygfotogen som hanteras på Bergs går framförallt till Bromma flygplats och Skavsta flygplats. Bergs är även en viktig backup av flygfotogen för leveranser till Arlanda vid de tillfällen som spårbundna leveranserna från Gävle inte fungerar.

Nacka kommun äger marken där Bergs oljehamn ligger. Marken är upplåten med tomträttsavtal, som löper till 2019.

Om oljehantering på Loudden läggs ner ökar betydelsen av Bergs. De miljömässiga, säkerhetsmässiga och ekonomiska konsekvenserna av att lägga ner båda oljehamnarna skulle bli orimliga, enligt Transeks (nuvarande WSP) utredning. Statoil delar den uppfattningen.

Förhållandet mellan Loudden och Bergs är vidare sådant att regionens försörjning med drivmedel och oljeprodukter kan säkras antingen om båda anläggningarna finns kvar eller om bara Bergs finns kvar. Loudden har däremot ingen möjlighet att hantera de volymer som idag lastas ut på Bergs.

FRAMTIDEN

Statoil menar att oljehamnen på Bergs varken kan eller bör ersättas. Som Transek påpekar i sin utredning är nylokalisering av oljedepåer besvärligt och det finns inga starka incitament någonstans i samhället till att bygga nytt. Utredningen drar slutsatsen att Bergs oljehamn behövs, oavsett vad som händer med Loudden.

Oavsett vilka drivmedel som kommer att bli vanliga i framtiden kommer dessa behöva transporteras och lagras. Såväl miljöskäl som ekonomisk rationalitet talar för att befintliga anläggningar bör användas och utvecklas i första hand, vilket också Transeks utredning visar.

Skulle på lång sikt en väsentlig förändring ske på transport- och drivmedelsmarknaden så att befintliga bergrum och cisterner skulle bli överflödiga vore det än mer orimligt att under tiden fram till den tidpunkten bygga en ny anläggning på mark som nu inte används för drivmedelshantering. Oberoende av vilket scenario man föreställer sig för framtidens drivmedelsmarknad talar således miljö, säkerhet och ekonomi för att behålla Bergs.

FÖRUTSÄTTNINGARNA PÅ BERGS

Bergs har säkra intransporter via båt. Därefter sker lagring, produktion och slutligen utlastning till tankbil respektive fartygsbunkring.

Statoil inser att vägtransporterna till och från depå utgör en olägenhet. Vägtransporten från depå till tankställe är samtidigt ett oundgängligt inslag i alla lokaliseringslösningar. Statoil arbetar med utbildning av alla chaufförer i mjuk körning och med begränsade lastperioder. Lastningen kan pågå dygnet runt men för att ta hänsyn till önskemål från de omkringboende lastas 16 timmar på vardagar och 10 timmar på helger. Utredning har visat att möjligheter finns till invallning av vägsträckan ut från depån. Statoil deltar gärna i en diskussion med kommunen kring andra tänkbara åtgärder

Under senare år har väsentliga miljöinvesteringar gjorts på anläggningen för att öka säkerheten och minska emissioner. Senaste delen i investeringsprogrammet är avslutad. Genom reningsanläggningar försvinner störande lukt från anläggningen. Luktemissioner har varit den viktigaste grunden till klagomål från de omkringboende.

VOLYMUUTVECKLING

I Transeks utredning om Stockholmsregionens framtida oljeförsörjning redovisas vilka volymer som hanteras i de olika oljehamnarna i regionen. Volymerna avser 2003. I utredningen påpekas också att en ökad användning av alternativa drivmedel kommer att öka behovet av depåkapacitet. Statoil delar den bedömningen.

Statoil har uppdaterat Transeks material med faktiska volymer från 2007 samt en bedömning för framtida volymutveckling.

Utifrån den efterfrågan vi ser idag räknar vi med en viss minskning av bensinvolymer, men en fortsatt ökning av dieseln. Där ökar efterfrågan ökar med 3 – 5 procent per år. Användning av eldningsolja har under de senare åren minskat väsentligt och vi förutsätter en fortsatt minskad efterfrågan. För den olja som används för fartygsbunkring och där det inte finns något alternativ till Bergs, räknar vi med konstant volym de närmaste åren.

Transek (nuvarande WSP), Stockholmsregionens framtida oljeförsörjning, etapp III, december 2006